

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiiu, 17 Aprile 1885.

Suntem în ajunul unui rășboiu, care pentru
đeci de ani va decide soarta popoarelor. Norocul
este pus în gura tunului, și nime nu e în stare să
ne spună pe a cărui parte se va rezolva el.

Pentru domnirea asupra Asiei se vor lua la
luptă pe vieață și moarte două mari și puternice
împărății: Anglia și Rusia.

Din probabilitățile fără margini și număr până
acuma scim numai una: cel dintâiu tun se va des-
cărca în Europa.

Điarele europene fac fel de fel de coniecturi și
toate admit posibilitatea, că deși în decursul crân-
cenului rășboiu tunurile vor suna în Asia, totuși
efectul lor se va simți în Constantinopole cu disol-
varea imperiului musulmanilor.

Cu căderea Turciei este în strânsă legătură în-
aintarea noastră spre orient, și cu aceasta agitați-
unea cea mare a popoarelor din Ungaria, agitațiune
care se va invenina în măsura, în care norocul va
întoarce spatele armelor engleze.

Sunt 10 ani de atunci.

În peninsula balcanică curgea sângele șiroaie,
și Ungaria se părea a-și fi pierdut și capul și firea.
Se scia că Rusia este autorul spiritual al luptei din
peninsula balcanică, era faptă că generali ruși con-
duceau luptele insurgenților bulgari și sërbi contra
suveranului lor.

Era mare, foarte mare conșternațiunea în Un-
garia. S'au arangiat în cele mai multe orașe dela noi
meetinguri, în aceste s'au declarat rășboiu Rusiei,
încă înainte de a scoate ea sabia pentru umilirea
Turciei, s'a trimis sabie de onoare viteazului Abdul
Kerim. Cu un cuvânt oamenii și-au fost pierdut
firea.

Rășboiul dintre Anglia și Rusia va pune la or-
dinea țăile cestiunea orientală cu toate miseriile ei.
Timp mai nepotrivit nu se putea afla încât ne pri-
vește pre noi cei de sub stăpânirea Ungariei. O
stare anormală domnește adecă la noi, încât incur-
căturile din afară foarte ușor pot pune Ungaria în
flacări, și mai cu seamă ușor o poate pune cestiunea
orientală, ce ni se pune în perspectivă.

Să nu ne facem illusiuni. Dela o margine a
țerei până la ceialaltă domnește cea mai mare ne-
mulțămire.

De dieci dă ani s'a sămănat printre naționali-
tățile din Ungaria semința discordiei, și acuma stăm
în fața fructelor.

Fructe amare, de tot amare, noi însă în de-
plina cunoaștere a lucrurilor cu inima curată đice-
m: ferește ne Doamne de mai amare.

Nu ne-au ajuns noaue lovirile, ce ni s'au aplicat
de dieci de ani, vine acuma societatea ungurească
și ne pune cuțitul la os.

Nu vom mai vorbi de încercarea cu reuni-
unea de maghiarisare din Cluș. Vom trece pre-
ste apelurile adresate țerei de cei din fruntea ace-
stei reuniuni. Trece și preste resensul provocat
de adunarea generală a comitatului Sibiiu prin con-
clusul privitor la spriginerea uneltirilor cu maghia-
risarea, resens, care a vërsat adencă lumină asupra
umbrosului motor al inimilor moderne ungurești;
trece deocamdată și preste ordinațiunea ministere-
rială prin care se cassează conclusul adunării ge-
nerale a comitatului Sibiiu, și ne oprim numai la
fructele cele mai proaspete, însă totodată și cele
mai necoapte: la demonstrațiunile politice ale stu-
denților din Ungaria de sus.

În orașul Șemnitz există până acuma și va
esista poate o academie de montanistică și de silvi-
cultură. Ca instituțiune de stat, ea are chemarea
a conduce pre junime pas de pas prin toate spe-
luncele spre a o iniția în cunoașterea feliuritelor
pături de pământ și a mineralelor de tot soiul și
toată categoria. Tot odată părăsind odaia filosofu-
lui adencit în speculațiuni despre funcțiunile sufle-
tului omenesc, junimea trebuie se străbată dealurile
și munții, spre a supune criticei din experiență teo-
riile profesorului.

Ar fi deci după natura lucrului de tot natu-
ral, dacă junimea din Șemnitz, departe de valurile
politice, s'ar adenci în studiarea straturilor pământ-
ului și a diferiților arbori.

În loc de studiu special însă junimea din Șem-
niț face politică, și încă politică în mari dimensiuni.

Ni se scrie adecă că-spiritul intoleranței ma-
ghiare la academie din Șemniț începe a se manife-
sta în măsura așa de mare, încât el pune sub în-
trebare existența tinerimei nemaghiare de acolo.

Omului nu-i vine a crede când aude astfel de
lucruri. În special noi cari ne ferim ca de foc de
a provoca susceptibilitățile oamenilor nervoși, noi
în toamna anului trecut mult ne-am mirat, când
un amic al nostru ne-a scris, să i espedăm điarul
nostru pe adresa unui meseriaș de acolo, căci ca
elev la academie de montanistică și silvicultură, dên-
sului nu-i este ertat a primi pe numele seu điare
românești.

Ne-am mirat mult, când ni s'a scris, că tinerii
români din Șemniț numai pe ascuns pot ceti điare
românești, și acuma de loc nu ne poate intra în
cap cum se poate ca nește tineri fanatici să silea-
scă pre autoritățile școlare la acte arbitrare, care
în consecunțele lor pot să fie funeste.

Elevii dela academie din Șemniț sunt constituiți
în reuniune, de bună seamă — credem noi — cu
scopul de a se cultiva în specialitatea lor.

Reuniunile de acest soi prin statutele lor, dar
tot odată și prin legile academiei — sunt scutite
de învălășeala politice. Espres este adecă inter-
đis reuniunilor de acest soi demonstrațiunile politice.

Aceasta după cât cunoaștem noi legea de in-
strucțiune și după deducțiunea dela cadrul în care
se mișcă reuniunile elevilor dela universitățile Eu-
ropei civilizate.

Reuniunea elevilor dela academie din Șemniț
face excepțiune în această privință. Ea a eschis din
sinul seu pre junii români de acolo din motive
politice.

N'am avea obiecțiuni contra acestei proceduri
de băeți, dacă ei s'ar fi mărginit numai la atăta.

În o asemenea reuniune n'au loc tinerii nostri,
cari caută știință.

Avem însă mari nedumeriri vëđend că băeții
dela Șemniț fac lucruri cu coarne, și că aceste lu-
cruri sunt tolerate de autoritatea institutului.

Nu me supără pre mine ca român, dacă reu-
niunea îmi đice: nu voiesc se mai am de lucru cu
tine; me revoaltă însă când mi se đice: vei avea
a părăsi institutul în timp de 24 oare, și vei merge
unde te va tăia capul.

Și mai mult mă revoaltă, când eu mergënd la
prelegeri, întreagă școala sare asupra mea, și mă dă
preste prag, încât dacă nu mă proptesc bine, 'mi
frâng gâtul, și me revoaltă, când vëđ că dascălul
i-a rolul de privitor benevol.

Putem face conclusiuni. În Șemniț domnește
pumnul, și care e mai tare, acela strivește mai cu
efect.

La 3/15 Maiu 1884 asemenea lucruri s'au în-
tēplat la universitatea din Cluș; tot în anul trecut
prin Octobrie al nostru așa au mers lucrurile și la
universitatea din Pesta.

Nu va fi poate superfluu se notăm, că aceste
locuri în teoriă sunt focularele de știință, și după
convingerea noastră știința este unica, care apropie
mai tare pre oameni între sine.

Junimea este bine înflăcărată. Admistrațiunea
încă nu doarme; mai vine acuma reuniunea de ma-

FOIȚA.

Observări

la tema dlui director școlar I. Muntean: „Tractarea meto-
dicei speciale a cetirei și a scrierei”! de I. Berescu,
învățătoriu gr. or. rom. în Sighișoara.

(Urmare.)

Dl. M. đice mai departe, că scopul dsale, cu
acest operat, este a face fie-căruia din cei preșenți
o idee despre metodel analitic sintetic (fresțe care
purcede dela părți la întreg), dar apoi judecând
confusia ce s'a făcut între metode, ne putem în-
chipui ce idee își poate procura cineva prin o ast-
fel de tractare, despre acest metod. Însă chiar dacă
dsa ar fi în chiar cu metodele, totuși nu va fi în-
dreptătit a me tacsă de pățimaș, dacă îi voui dis-
puta poziția ce-și inchipuește că ocupă față de ceia-
lăți membri ai reuniunei; căci ori cât de nefavo-
rabil stăm cu cualificațiunea învățătoarească în unele
privințe, totuși eu cred că nu vor esista învățători
cari se nu aibă cel puțin idee mai mult sau mai
puțin chiară despre cutare sau cutare metod. Scopul
temei a fost, nu a face idee despre metodel anali-
tic-sintetic, ci ale procura învățătorilor cunoștințe
esacte despre acest metod, și cu deosebire căștiga-
rea abilităței și desterităței în predarea cetitului și

scrisului, după acest metod mai sigur ducătoriu la
scop.

Tema dlui M. a fost privită ca temă, sau mai
bine, prelegere de model. Bucurându-se de acest
lingușitoriu nume, a trebuit să nu lasă nimic de
așteptat, căci numai în cazul acesta merită acest
nume. De aceea nu voui fi pedant, dacă 'mi voui
face observările și referitoriu la punctele mai neîn-
semnate la prima privire, dar totuși importante. Dl. M.
ne spune, că oară primă ar fi a se petrece cu cu-
noașterea numelor, foarte bine, dar fiind prelegēto-
riul de model, trebuie să ne spună că acestor pre-
gătiri a premers înmatricularea, și că prezentându-se
elevii în școală învățătoriu are să le designeze lo-
curile, după mărime sau alt cumva, îi va instrua pe
scurt cum au să intre în școală (cu capul desco-
perit și să salute), cum să cuvine a ședeă în bănci,
și numai după aceste să urmeze cunoașterea nu-
melor.

Referitoriu la procedura ce o folosește dl Mun-
tean pentru a cunoaște numele observ următoarele:
Dsa nu face deosebire între nume bărbătești și fe-
meești, ceea-ce e consult a se face la început încă;
ear procedura prin care năzuește a aduce elevii la
cunoștința numelui de familie nu este recomanda-
bilă. Să probăm. După dl M. venind până aci în-
trebăm pe un elev: Cunoști tu vre un copil
din școală? Cunoșce pe I. Dar cum îi mai

đic lui copii? sau tatăl teu ce nume are?
Elevul răspunde N. dar oamenii cum îi
mai đic? Prin aceasta nu prea ajungem ceace dor-
rim, căci e știut oamenii, dar cu deosebire cei din po-
porul de rënd, în cele mai multe casuri, nu se nu-
mesc cu numele cel adevărat de familie, și astfel
prea ușor se poate întâmpla, că copilul sau că să
genează a spune „cum îi đic” oamenii tatălui seu, sau
apoi că spunându-l va provoca ris între școlari, căci
aceste nume, sau poreclituri sunt de regulă picante
dacă nu mai mult, cum sunt d. e. Coțoiu, Găgălicea,
Țăgădușa, Coadaveacului etc. Mai corect, respective
mai corespunđătoriu vom purcede așa, că cunosćen-
du-și fie-care elev numele de botez, le vom ceti
aceste, spunându-le că fie-care să se scoale când își
aude numele. Se întâmplă fresțe, că la un nume,
se vor șcula doi sau mai mulți elevi, deci învăță-
toriu folosind ocașiunea le va spune, după cum se
va pricepe, că ei mai au un nume, după care se
numește tatăl seu, mumașă, toți frații sei, de aceea
se numește nume de familie.

Tare defectuos este tractată partea de pregă-
tiri, cunoscută în scrierile pedagogice sub numele de
„Orientarea în spațiul” defectuos intrată, întru cât
sunt espuse eară superficial, și nu la locul care li
se cuvine. Pe lângă acestea sunt lăsate cu totul
afară „Disciplinarea elevilor în scoaterea tăblițelor
din pult.” Esercțiile privitoare „la” cum se arate tă-
blița învățătoriu când e scris ceva pe ea.” Apoi

ghiarisare din Cluș, care are mențiunea a prepara stratul poporului în toate colțurile Ardealului.

Va veni apoi cestiunea orientală, și va pune în făcări peninsula balcanică.

La noi atâtea elemente espuse focului . . . și noi totuși umblăm fără sfieală cu tăciunile aprins.

Vom vedea ce va mai fi.

Revista politică.

Cetitorilor nostri le este cunoscut concludul adunării generale a comitatului Sibiiului din 28 Martie a. c. privitoriu la cererea reuniunii de maghiarisare din Cluș, spre a fi spriginită în activitatea ei. Ministrul reg. ung. de interne dto. 21 Aprile a. c. a cassat acest conclud.

Reproducem în estens această ordinațiune a ministrului nostru.

Eată-o:

„Comisiunea administrativă a comitatului în adunarea sa generală dela 28 Martie a. c. ținută sub presidenția vice-comitelui, a pertractat deodată cu provocarea comitetului emis pentru facerea statulei reuniunii de maghiarisare din Cluș — în sensul cărei provocări comitatul era chemat se spriginească reuniunea în scopurile ei, și scrisorile comitetelor administrative ale orașelor montanice Selmeț și Bélabánya pentru spriginirea reuniunii de maghiarisare în Ungaria de sus, și primind propunerea comisiei esmise pentru opinare asupra acestor cereri, prin concludul de sub numărul protocolar 18, trimis aici prin relațiunea comitelui suprem dto. 15 Aprile, 1885. Nr. 156, a decis:

1. Că ia cu dispăcere la cunoștință înființarea reuniunii de maghiarisare din Cluș și acelor din Ungaria de sus, căci ele ținesc la degradarea drepturilor naționalităților chiar și sub dispozițiile legii de egală îngreptărire a naționalităților — articolul de lege 44 din 1868 contra promisiunilor făcute prin adresele din 1861 și 1866, care lege — cea de egală îndreptărire — împedecă desvoltarea naționalităților, abstracție făcând dela stîrbirea ce mai târziu i s'a făcut prin legi și prin organele administrative.

2. Provocarea acestor reuniuni de a fi spriginite de comitate condiționează abus de putere oficială, și aceasta va periclita administrațiunea, punându-o în conflict cu marea majoritate a cetățenilor din patrie.

3. Representațiunea făcută din incidentul reuniunilor de maghiarisare o va trimite la toate comitatele din patrie.

„În puterea dreptului meu de supraveghere am examinat acest conclud, și înainte de toate observ, că dacă comisiunea administrativă s'ar fi mărginit la denegarea spriginului cerut de reuniunile pentru maghiarisare, eu naș fi avut obiecțiuni; trebuie însă se fie el obiect de excepțiuni, căci a inferat de ilegală nisuința patriotică a acestor reuniuni: de a se lăși cunoștința limbei maghiare printre cetățenii nemaghiari, făcând astfel pe cale socială posibilă însușirea limbei oficiale a statului, o a condamnat, ca pre un ce îndreptat spre apăsarea drepturilor cetățenilor nemaghiari din patrie.

„Comitetul administrativ al comitatului în concludul său luat față cu cererea de spriginire a reuniunilor de maghiarisare, cari stau pe teren legal, precum și în concludul de a se face din acest in-

cident o reprezentațiune cătră toate comitatele, s'a pus pe basă contrariu ideii de stat unguresc — pot dice vrășmașă chiar, și față cu limba statului statorită prin legi și-a exprimat dispăcerea, asemenea și antipatia față cu locuitorii maghiari din patrie, un lucru acesta, care cu colori posomorite illustrează simțul patriotic al comitetului administrativ.

S'a dimis mai departe în criticarea tendențioasă și malițioasă a legilor sântite și a ordinațiunilor ministeriale basate pe aceste legi.

„Prin acestea el a pășit preste sfera sa de activitate prescristă în legi și ordinațiuni, și prin falsa și neacceptabila interpretațiune a articolului 42 punct e. din anul 1870 și-au însușit un astfel de cerc de drept și activitate, cu care legea nici când n'a investit pre comitatele administrative, și ea nici că le-a putut investi fără de a periclita unitatea ideii de stat unguresc, sau fără de a pune în joc pacea internă a țerei.

„Din toate aceste considerante concludul acesta al comitetului administrativ, care dă vie dovadă de lipsa simțului sănătos și nepatriotism pregnant, prin aceste-l cassează în toate consecvențele și urmările lui, și spre conformare pentru viitoriu îndrumez pre comitetul administrativ, să-și țină de strictă detorință, de a nu mai trece în acest mod preste cercul seu de drept și competență prescrist prin legi și ordinațiuni.

„În fine, fiindcă din actele așternute prin relațiunea comitelui suprem mi-a venit la cunoștință, că în acest comitat protocoalele și rapoartele comisiei permanente se redigează contra dispozițiunilor privitoare la articolul de lege 47 din 1868 nu în limba statului, și cu aceasta paralel și în limbele protocolare statorite acolo, ci cu totala delăturare a oficioasei limbă de stat, exclusiv numai în limba germană, ca limbă protocolară folosită, din această împregiurare, care dovedește neobservarea prescristelor legii, și cu provocare la a 2 alineă despre abaterile cu privire la texturile în limbile deosebite, unde limba maghiară este decisivă, provoc adunarea generală, se dispună, ca rapoartele comitetului permanent despre desbaterea obiectelor preparative, și protocoalele lui, cu observarea strictă a dispozițiunilor provocate, prima liniă să se compună în limba maghiară, și numai paralel cu aceasta și în limbile statorite ca limbi protocolare.

Raporturile diplomatice dintre Anglia și Rusia devin din ce în ce tot mai acute. În ședința de Luni a camerei, ministrul president Gladstone a dat informațiuni despre starea lucrurilor în Asia.

Vom reproduce din respușul ministrului numai partea privitoare la cearta dintre amintitele două puteri mari. Pretindeți — dize bătrênul Gladstone — informațiuni despre ținuta guvernului în poziția actuală. Încă nu stăm în fața unui războiu, și nu putem dice că va intra un asemenea cas în viitoriu cel mai de aproape. E greu a defini gradul pericolului, în fața căruia ne aflăm. Noi am negoțiat, suntem în negoțieri spre a ajunge cu mijloace pacifice la o soluțiune onorabilă. Privitoriu la eventualitatea unui războiu, sau la erumperea lui privitoriu la referințele dintre aceste două națiuni, cum e Rusia și noi cu toată puterea convingerei și cu mare serioșitate, voi dice una: ne dăm silința a duce până la sfârșit controversa diplomatică în modul, că dacă ea din nenorocire s'ar termina cu nesucces, sau doară cu o rumpere chiar

se ne putem provoca la judecata omeniei civilizate, încât putem fi bănuți noi că n'am făcut prin silințe oneste tot posibilul spre a zădărnici încurcarea acestor două mari țeri în războiu. (Aplause prelungite.) Tot ce noi facem este numai pregătire, este însă sânta noastră detorință, se facem aceste pregătiri. Este preste puțință să ve dau altă informațiune. Cestiunea încă nu este matură spre a o putea spune. Nu suntem prea sanguinici, dacă ne așteptăm la rezultat favorilor, nu putem însă afirma, că rațiunea, și ecuitatea din ambele părți vor domina situațiunea.

Se vedem ce s'a întemplat. Punctul de mâncare este detorința de onoare ce avem față cu emirul din Afganistan. Emirul stă între noi și altele momente politice, astfel obligatiunile noastre față cu el nu sunt de natură absolută. N'am fi detori să-l apărăm, dacă el față cu supușii sei s'ar fi făcut vinovat de tiranie; ar fi deci contra detorinței noastre de a-l spriginii în o politică nebunatică. Suntem însă detori a-i da ajutoriu și scutul nostru, și acest sprigin al nostru i se va da fără nici o restricțiune. (Aplause îndelungate.) Toate atêrnă dela o condiție: se aibă el ținută, pre care noi se o aprobăm din inimă. Ținuta de ași a emirului este de această natură. Limbajul față cu lordul Dufferin, și principiile desvotate de el, sunt de o asemenea natură, încât ele i dau dreptul absolut, de a apela la noi, spre a-i da sfaturi în înțelegere cu el, și spre a-i scuti averea și drepturile lui — cele ecuitabile. Spre acest scop s'a făcut proiectul privitor la delimitarea granițelor între teritoriul lui și cel ce până eri fu turcheman, astăzi însă pe calea unui proces scurt deveni teritoriu rusesc.

În multe ținuturi și noi am înaintat repede. Sustin numai că de present Rusia se află în nemijlocită atingere cu Afganistanul. Proiectul pentru delimitarea granițelor din nefericire s'au întrerupt numai în acel sens, că el încă nu s'a executat. Trăgânarea a avut efect stricăcios, căci prin aceasta s'au făcut o înaintare urmată pe un teritoriu disputat, care pentru pace și pacinica soluțiune viitoare a graniței e foarte periculos. Spre a preveni pericolul, la 17 Martie am încheiat cu Russia un compromis, care consta din un angajament și o reservațiune în cât privește pe Russia. Cea din urmă asupra noastră, și asupra ambelor case au făcut aceeași impresiune. Când am anunțat această reservațiune, eram în drept se ne facem și noi rezervele noastre. Noi însă am primit compromisul în modul liberal, și tot în acelaș sens l'am și interpretat. Am cređut că reservațiunea s'a făcut în sens onorabil și cu bună intențiune. (Aplause.) Nu me căesc pentru că astfel l'am privit; nu dic, că aceasta interpretațiune este dovedită ca greșită, și întemple-se ori ce se va întempla, mie nu-mi va părea rău de compromis. El a fost solemnel, și noi am sperat, că el cu cea mai sântă credință va fi respectat ca unul dintre cele mai sante angajamente, făcute vre-o dată între două națiuni, și dacă s'ar face vre-o abatere dela el, ambe puterile se vor întrece în a descoperi motivul abaterii spre a arăta lumii, cum s'a făcut aceasta, și asupra cui cade responsabilitatea.

După compromisul din 17 Martie a urmat sângeroasa luptă dela 30 Martie. Această nefericită luptă au dovedit destul de evident, că una sau ambele partide, fie din rea voință, fie din nefericită întemplare, n'au implinit condițiunile compromisului.

a trebuit dl M. să spună că tăblițele spre a putea scrie pe ele trebuesc liniate, așa dar îi va deprinde ca să cunoască și modul cum sunt liniate tăblițele, adecă că pe tăblițe sunt 2 categorii de linii, linia mică sau mijlocie și că fiecare linie mijlocie e mărginită de o linie laterală deasupra și una laterală dedesupt, și numai după ce a premers acestea să porcede la dreprimerea ținerei stilului la scris și a corpului.

După ce s'au făcut toate aceste ar urma deprinderile de analizare și de desemnare. Ne spune dl M. că aceste deprinderi au să se facă pe rând una după alta și în legătură una cu alta, dar cu spusul acesta rămânem, căci ori cine să poate convinge că, dl M. s'a ferit a ne spune sau a atinge cât de scurt măestria, ce consistă întru a combina aceste deprinderi, de oare-ce, dl M. în teme nu se acomodează acestei îndrumări, ba, după cum vom vedea mai târziu, își chiar contradice. Acum mă voiu opri, puțin spre a observa ceva la scopul prea general, ce l atribue dl M. acestor deprinderi. Deprinderile de desemnare, analizare, au scopul (pre care dl M. la precizat în câtva, dar nu de ajuns), perfecționarea elevilor numai și numai în direcțiunea spre ai putea pune în poziție, a scrie literile cât se poate de corect-caligrafic, să înțelege deocamdată, literile mici. Deci în acest respect au să se facă cât de multe deprinderi, cu precauțiunea însă, că prin

aceasta să nu cadă în estremitatea susținută de unii și esercitată de alții, ce consistă în un desen elementariu, desemnând verți și uscate, cu și fără scop, prin care se contribue la opăcirea și amênarea momentului în care se începem cetitul, desenul fiind obiect de învățământ separat. În privința scopului ce-l au deprinderile de analizare tema dice: prin analizarea dicerilor în cuvinte, a cuvintelor în silabe și a silabelor în sunuri să învață a distinge elementele limbei și ale pronunța corect, precum sunt de a se și scrie, ear nu schimonosite precum le pronunță poporul necult. . . . Din acest citat să poate vedea că în temă sub elementele limbei dl M. înțelege cuvintele, căci numai pe acele le pronunță poporul necult schimonosite. Eu cred, că nu aceasta e scopul deprinderilor pentru analizare. Nu mai în parte au deprinderile acestea scopul acesta, ear mai departe au scopul final, ca elevii să poată analiza vorbirea în sunuri, adecă să cutare cuvânt, pentru că se compune din cutare sunuri are a se scrie cu cutare litere. Aceasta operațiune să o poată face ei înșiși, căci e cu mult mai rațională procedura aceasta, și devine cu mult mai interesant învățământul și pentru copii, deoarece dândule copiilor se scrie semnul acesta (i) le spunem că pe acesta îl chiamă i., copii numai după o lună ajung să știe de ce folos este i în limba

română, că adecă i este parte constutivă, căci fără el nu ar putea fi cuvântul ic, in, mic, etc.

Deși mai înainte ne recomandă tema că, pregătirile la scris au să se facă în legătură una cu alta, totuși dl M. pentru ca să se contradice ne recomandă earăși că, deoarece principiul metodului analitic-sintetic este a învăța pre elevi scriind — cetitul, deacea învățatoriul va cerca a pregăti pre elevi mai întâiu pentru scris, fiind că toată scrierea constă din câteva liniuțe, va deprinde eleviila desemnarea și cunoașterea acestor liniuțe. Ca să ne arete, că în adevăr a voit ași contradice, nespune, că facem mai întâiu linii verticale, groase subțiri, apoi linii orizontale (pe care le numește dl M. și oable) după aceea linii ovale, cu care isprăvind va porcede la analizare.

Să ne oprim puțin la aceste linii. Relativ la liniile orizontale observ numai asupra numerei oable, nu vreau să mai documentez că numirea oable nu e identică cu cea orizontală. La aceasta rătăcire a venit poate din superficialitatea cu care a cetit pasagiul din conductorul dlui Popescu pag. 8, unde dice „Sub numărul 2. sunt înfățișate linii oable,“ dar nu a consultat mai departe fraza.

(Va urma).

Am privit și privim de detorința ambelor țări cu privire la onoarea lor să se examineze, în ce chip, și prin a cui vină s'a escat această calamitate.

Cuvântarea ministrului a produs adencă impresiune, și parlamentul unanim a votat un credit de 7 milioane.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Câmpul pâinei în 12 Aprilie, 1885. Onorate dle Redactor! În prețitul diariu ce redactați Nr. 34 a. c. au apărut o corespondență intitulată „Cestiuni de rezolvat la sinod,” subscrisă de „un preot ortodox”

Cu permisiunea dvoastre, domnule Redactor, voi a-mi da și eu părerea mea individuală în această cestiune de mare însemnătate, pe care tot acel venerabil „preot ortodox” în Nr. 37 din nou, în coloanele „Telegrafului Român”, o sulevează. Cumcă beția și fumatul tutunului, care în mare parte are trecere chiar și la prunci, s'au înrădăcinat la poporul nostru și stăm rău — e prea adevărat; și cumcă poporul parte mare din rodirile sale le bagă și le astringe în jitița evreului toamna pentru pește, vinars și tutun spre a fi păstrate acolo și la cas de lipsă de ale reda eară acelora pe lângă mare camătă, încă e adevărat, cu un cuvânt admit părerele dlui „părinte ortodox” încât privește constatarea acestor impregiurări triste și de compătimit pentru sirmanul nostru popor român.

Nu pot consimți întru toate cu părerea confratelui „pr. ort.” întru aplicarea ca mijloace pentru stêrpirea blâstematului păcat al beției, când ne recomandă respectabilul „preot ortodox:” că „Printr'un conclud, care va fi de a se lua de sinodul procsim, se va opri în modul cel mai strict preoțimea noastră și învățătorii noștri de a mai intra în birt! Concludul acesta va trebui să se publice sinodului parochial în fie-care biserică de cătră protopresbiterul tractual și poporul făcut atent, că dacă va observa pe preot sau învățătoriu la cărcimă, se facă la moment arătare!... Este drastică metoda, dar ea va avé efect.” Mai de parte dice dl „pr. ort.” că: „pe basa statutelor întărite de ministru să se arete și să se dedească unul — doi, cari ar cerceta cărcima în timpul serviciului Dumneșeesc, poporul va începe a pricepe binele ce-i vor mai marii și așa biserică va fi un loc cercetat înainte și după prânz și în scurt timp am da spre bine în cele morale și în cele materiale. Tinerimea are se fie oprită dela jocuri până nu a trecut timpul vecerniei și eu nu cred — dice dl „preot ortodox”, că va exista un preot, care să nu-și poată validita dorința sa, dacă el numai voește! Oprește pe unul sau doi tineri mai de frunte la sine, le enarează lucruri frumgase, le cetește vr'un jurnal și așa îi desmêta de a merge la joc.”

Acestea frumoase cuvinte ale confratelui „preot ortodox” analizându-le se vedem încât sunt ele de recomandat și aplicabile. Precum dignitarii cei mari, ba chiar regii nu sunt scutiți de a nu avea și dinșii inimi, dar un funcționariu precum e preotul român, acesta se fie oare fără dușmani? Aici zace răul! A da această potestate poporului nostru care în mare parte e necult de a spiona pe preot sau învățătoriu, dacă merge în cărcimă și a face la moment arătare asupra lor! — ce ar însemna alta decât procese, cercetări disciplinare din partea celor competenți și toate în detrimentul și paguba bisericeii, întră popor și preot neînțelegeri și așa în loc de a pune stavilă, răul pe și ce merge va lua dimensiuni tot mai mari, ba se vor afla oameni și de aceia cari poate preste noapte au visat că au vèzut preot în cărcimă numai ca se afle mijloc de pară spre destituirea lui. Drastice întru adevèr vor fi urmările atunci! — Apoi de a opri pre popor de a numai cerceta birtul și tinerimea jocul sub impregiurările dlei de față numai încape nici o îndoială că de ar fi un preot cât de zelos, fără de a fi spri-ginit și nedându-se succurs din partea autorității politice nu-i va succede de ai abate, de ar întrebuința ori și ce forță morală.

Me prinde mirarea cum confratele „pr. ort.” pentru stêrpirea și delăturarea acestor defecte rele au aflat medicină și mijloace, dar pentru adevărata salvare a preoțimei noastre, care se afle în mare parte în o stare umilită, de a o ridică la rangul și a o pune la nivelul ce întru adevèr îi compete amăsurat chemări sale, abstragènd dela aceia impregiurare că să vor afla și păcătoși, pentru aceasta nu ne recomanda nimica.

Știe prea bine confratele „pr. ort.” în ce stare se afle preoțimea noastră! Cea mai mare parte din drenea e avisată de a lucra și noapte întru sudoarea feței sale pentru ca să-și crească și susțină familia, căci fiindu-i parochia slabă nu poate conta

la o dotațiune cuviincioasă. Ba nici nu poate căsca gura pentru de a i-se mai îmbunătăți leafa de preot ori învățătoriu, căci atunci și aprinde numai paie în cap, chiar de ar perî de foame; că poporul nostru stă pe lângă aceea că așa ne am pomènit încă din bătrâni. Când în vre-o comună se comasează hotarul sau se segregază pășunatul, poporul nostru e în contra și la aceea, ce garantează legea și-i compete bisericeii sau scoalei ca părticică de a nu se da, dicènd că biserică nu are lipsă și popa are cu ce trăi.

Ce respect poate avè un preot sau trecere înainte poporanului seu dacă el ca preot de dimineața până seara e silit împreună cu poporanul seu de a trage cu sapa sau coasa spre a-și câștiga pâinea de toate dillele pentru traiul vieții? Aceasta e devisă, pentru aceasta e chemarea lui? Ce se mai vorbesc pentru îmbrăcăminte lui, nu-l cunoști, fără numai dacă-ți va spune cineva că e preotul cutare, căci îmbrăcăminte nu e corespunđitoare stărei sale preoțesti! Unde apoi îi mai rămâne timpul de studiu pentru a se perfecționa pe cariera sa preoțască? dacă gumva nu e prea obosit de lucrul câmpului, de sigur numa Dumineca și în serbători? Parte mare și din inteligița noastră după ce au eșit din școală de și sunt unii fii de preoți și au fost bine crescuți în casa părintască în credință și cu moravuri bune, astăzi ocupând posturi de cele politice nu-l mai veđi la biserică, nici să jertfească ceva pentru ea, ci din contra defaimă cele sfinte dând însuși ei exemplul reu la corupțiune și scandaluri mai trăind unii și în concubinată. — Spre stêrpirea acestui rău ce mijloace va putea aplica venerabilul „pr. ort.”?

După părerea mea onorabilul „preot ortodox” mai bine făcea dacă pe lângă concludul ce poștește dsa ca să se ia în sinodul procsim ar fi dîs că tot în acel venerabil sinod procsim se se ia și un atare conclud: că pe ce cale s'ar putea îmbunătăți soarta preotului și învățătoriuului român? Dacă ar ajunge la bătrînețe și neputință ne mai fiind capace de oficiul său, de unde se i se acordeze una subvențiune sau pensiuine pentru restul vieții sale și la cas de moarte se fie asigurată familia sa și orfanii sei?*) Aici ar fi putut venerabilul confrate „preot. ort.” recomanda fondurile archidiececane, din cari, deși nu ni s'ar putea satisface acumă pe deplin dorința noastră, cel puțin în parte să se pună numai decât în lucrare, și apoi după ce am ajuns la această mult dorită țintă ca preoțimea și învățătorimea noastră să fie bine dotată ca și preoții celorlalte confesiuni din patria noastră, atuncea poate conta ori și cine la o preoțime cultă și conștiă de chemarea sa și atunci nu va fi preot, care să se aștepte se vină Duminecă ca pentru câteva prescuri se celebreze numai o liturgiă, apoi de a rosti vre'un cuvânt patoral cătră poporeniile săi nici pomènire, ci din consră își va împlini misiunea sa de adevèrat lucrătoriu în via domnului, atunci i se va da ocaziune de a se perfecționa săptemâna întreagă, nu-l va mai împedeca diua de mâne că se meargă cu badea Ioan la plug; își va pune toată silința sa de a învăța pe turma sa cuvântătoare ca să se ferească de relele ce-l amenință la perire, mergènd însuși cu exemplul bun înaintea ei moderându și lâcomia față de poporeni sei.

Numai atuncea poate avea influință modalitatea propusă de venerabilul „preot ortodox” și poate fi acceptabilă, sciind că preotul încărunit devenit necapace de a mai putea funcționa și are pensiuinea sa și numai atâră dela grația acelora, cari sei arunce osul de ros. De când s'au introdus era noastră constituțională bisericească mai în toate sinoadele s'au adus concluse preste concluse în privința dotării preoțimei și învățătorimei noastre și s'au tipărit în protocolele sinoadelor, pentru cari concluse în tot anul s'au spesat 2 până în 3 mii din fondurile archidiececane cu deputații până le-au adus la valoare de drept numai pe hârtie dar în faptă nu! Noi preoții ne mângăem cu aceia că după ce vom părăsi de a mai propovedui în lumea aceasta, de sigur pe ceaialtă se va realiza dorința noastră.

B.

Pecatele noastre.

* „Tribuna” atribue succesele sinodului archidiececan coalițiunei „Albiniștilor” cu Mironiștii, pe când toată lumea știe, că în această privință cel mai mare merit îl are „Tribuna.”

Prea multă modestie.

* „Guvernului i vine mai bine la socoteală V. Roman, de cât Ioan de Preda — dice „Tribuna” — fiindcă I. de Preda este un om, pe care guvernul

*) Este tocmai în lucrare un statut de pensionarea funcționarilor bisericești. Preste puțin se va publica spre orientarea preoțimei noastre. Red.

nu-l poate ajunge, pe când domnul V. Roman este director al băncei „Albina.”

„Nu este adevèrat,” dice inspectorul de dare, căci V. Roman în toată viața sa a fost și este opozițional, ear cu banca „Albina” n'avem nimic de a face, decât se primim dela ea contribuțiunea și încă cu cât prosperează mai bine, cu atâta e și contribuțiunea mai mare; dar dl I. de Preda este un cetățian blând, care nu face politică opozițională, din contra de ani ne face cele mai bune servitii ca membru denumit din partea guvernului și președinte al comisiei pentru reclamarea dărei de venit, cu diurn de 5 fl. la di.

El nu respinge nici denumirea nici diurnul, ear eu știu ce fac, când îl propun pentru denumire. Tableau — în biroul consorțiului.

„Tribuna” în comentariul ce-l face în numărul 87. la răspunsul domnului Cosma, publicat și de noi în numărul precedente, și face mult „haz” din domnul Cosma pentru citarea §. 20 al legii de presă, numindu-i răspunsul de „scrisoarea pusă sub ocrotirea §-ului 20 din legea de presă” — la alt loc „căci domnul Cosma e avocat „distins”, ear la alt loc eschiamă: „Aceasta o dice domnul Cosma, avocatul băncei „Albina”, același om, care citează §. 20 din legea de presă.” Ear la început sub stea i dă se priceapă, că nu cunoște legea de presă, cu aceste cuvinte:

„Domnul avocat P. Cosma s'a cam pripit, pareni-se, la citarea §-lui, fiindcă eată ce dice legea de presă dela 1862.”

Ací apoi citează un text al unui §. 20, care n'ar conținea îndatoriri de a publica răspunsul privaților.

Avènd și noi datoria ca jurnaliști a cunoaște legea de presă, am cetit §. 20 și l'am aflat de cuprinsul următor:

„În publicațiunile periodice *trebuie* (nemțește „*muß*”) se publice fără nici o tacsă rectificările officioase referitoare la faptele comunicate într'acelea, și încă în foaia (numèrul) sau broșura procsimă, după primirea acelora.”

Tot asemenea *trebuie* (*müssen*) să se primească și alte rectificări dela interesați, înse numai într'atâta fără tacsă, încât estensiunea răspunsului n'ar trece preste duplul articolului, la care se refereste răspunsul.”

„În cazul când răspunsul ar trece preste această măsură, pentru șirele mai multe sunt de a se plăti tacsele ordinare.”

„În cas de denegarea publicării, primirea aceleia este a se esopera prin procurorul statului.”

Alinea din urmă s'a modificat prin ordinațiunea ministrilor de interne și de justitie din 14 Maiu, 1871 Nr. 1498 întracolo că: „Primirea în cas de denegare nu se mai esoperează prin procurorul de stat, ci prin judecătoria competentă în cauzele de abateri, că judecătoria are se decidă fără amènare, și că în contra dispunerii de publicare nici un remediu n'are putere de suspindere.

Ce e drept, legea aceasta nu este din 1862, ca a „Tribunei,” ci din 1852 însă pe aceasta o susține ordinațiunea ministerială citată mai sus, și tot pe aceasta o susține pentru Transilvania și articolul de lege XXXVII din 1880 §. 7.

Dar precum se vede și judecătoria tot așa cunoaște legea de presă, ca și domnul Cosma, căci eată ce decisiune s'a inmanuat redacțiunei diariului „Tribuna:”

Nr. 1236 crim. 1885.*)

În înțelesul §. 20 a procedurii de presă din 27 Maiu 1852. dându-se loc acestei cereri, rectificarea petentelii Parteniu Cosma aclusă la cerere conform ordinațiunei ministrilor de interne și justitie dto. 14. Maiu, 1871, Nr. 1498 §. 9. se predă redacțiunei diariului de di „Tribuna” cu îndrumarea, ca această rectificare se o înregistreze în numărul ce va urma după primirea acestui decis.

Sibiu, 28 Aprilie 1885.

Judecătoria cercuală.

Papist.

Va se dică nu dl Cosma s'a greșit cu citarea §-lui 20. ci precum se vede, jurisconsultii dela „Tribuna” și-au blamat Redacțiunea, dându-i informațiuni false.

*) Reproducem și textul original:

Ezen kérelemnek az erdélyben fennálló 1852 évi majus 27-ik sajtó rendtartás 20 §-a értelmében hely adtván, kèrelmezô Cosma Parthén által a kèrvényhez mellékelt kiigazítás a m. k. belügy és igazságügyminiszernek 1871 május 14-ik (1498/I. m. E.) sz. a. kelt rendelete 9 §-ához képest a „Tribuna” napi lap szerkesztőségének azon meghagyással adatik ki, hogy ezen kiigazítást a hírlapnak átvételi követô napon megjelenô számában iktassa be.

Nagyszében 1885 Április hó 28-án.

A kir. járásbiróság.

Papist

Importul rimătorilor de provenință română în Ungaria.

Pentru importarea rimătorilor de provenință română din Ungaria, autorizațiunile prealabile numai sunt necesare.

Două puncte sunt fixate pentru intrarea acestor vite, la trecerea lor prin graniță, anume: Orșova și Felső-Tömös (Predeal) și transportul trebuie făcut numai pe cale ferată.

Fie-care transport va fi însoțit de un certificat de sănătate și de provenință.

Acest certificat trebuie să constate lămurit și expres că vitele sunt pe deplin sănătoase, că ele provin dintr-o localitate care atât ea însăși cât și vecinătatea în o periferie de 20 kilometri, este neantuită de dorul de picioare și de aftosă, precum și de ori-ce altă epidemie între animalele domestice, și, în fine, că transportul a stat 30 zile înainte de esportare într-o localitate liberă de epidemie.

În institutele de carantină dela Orșova și Felső-Tömös, rimătorii vor fi supuși unei riguroase vizite veterinare, și dacă un singur animal se va constata bolnav ori bănuț de boală epidemică, în special de boala de unghii și de gură, tot transportul va fi refuzat.

Importul în Austria prin Bucovina.

Până la stingerea completă a febrei aftose, care mai bântuie încă în câte-va comune din județele Dorohoiu și Fălciu, exportul porcilor, oilor și caprelor de provenință română, prin Bucovina, va fi supus autorizațiunii prealabile care se va libera pentru fie-care cas special și fie-care port în parte, de guvernatorul I și R. al Bucovinei în Cernăuți.

Doritorii de a esporta asemenea vite se vor adresa, prin urmare, cu cerere directă și specială guvernului din Bucovina.

Această cerere trebuie să fie făcută în condițiunile publicate prin avisul dela 20 Martie, și neapărat însoțită de certificatele de origine și sănătate, libertate de autoritățile noastre competente, care se ateste originea nesuspectă și buna sănătate a vitei și localității, întocmai ca și certificatele cerute la trecerea rimătorilor în Ungaria.

Odată autorizațiunea prealabilă dobândită, neguțătorii români vor cunoaște că transportul vitei nu se poate face decât pe cale ferată, și intrarea lor în Bucovina nu poate avea loc decât prin punctul Ițcani.

La sosire în contumace, vitele vor fi supuse aceleași vizite veterinare riguroase, ca și rimătorii, destinați a intra în Ungaria, și dacă un singur cas de boală epidemică, în special de unghii și de picioare, va fi constatată, tot transportul va fi respins.

Cu această ocaziune se aduce la cunoștință neguțătorilor români că transitul rimătorilor de provenință română, prin Austria ca și prin Rusia, pentru Germania, nu e practicabil; intrarea rimătorilor fiind interzisă de guvernul imperial al Germaniei la granița austro-ungară și rusă. „Monit. ofic.“

Din public.

(Mulțămită publică.) La petrecerea cu joc arangiată de mai mulți tineri români la 3/15 Aprilie 1885 în sala dela „Împăratul romanilor“ au intrat 188 fl. și erogațiuni 118 fl.

A rămas deci un venit curat de 70 fl., care cu ziua de ași s'a administrat comitetului Reuniunii române de cântări din Sibiu.

Cu această ocaziune au intrat ca suprasolviri:

1. Dela Escelenția Sa Domnul arhiepiscop și metropolit Miron Romanul	fl. 20.—
2. Augustin Ládáy, cons. în pens.	5.—
3. Dr. Ioan Nemeș, avocat	5.—
4. Ioan cav. de Pușcariu, septemvir	4.—
5. Jacob Bologa, cons. aul. în pens.	1.—
6. Dr. Ioan Moga, medic	1.—
7. Dr. Ioan Mihu, avocat	1.—
8. Simeon Muntean, notar	1.—
9. Augustin Nicoară, cand. de avocat	1.—
10. Dr. Abs. Todea, avocat	1.—
11. Iosif Orbonaș, pretore	1.—
12. Parteniu Cosma, avocat	1.—
13. Petru Roșca	1.—
14. Petru Gligor	2.—
15. George Muntean	1.—
16. Nicolau Henț	1.—
17. X.	7.—
Suma	fl. 54.—

Marinimoșilor domni li se aduce mulțămită pe calea aceasta.

Sibiu, 14/26 Aprilie, 1885.

Pentru comitetul arangiator:

Mateiu Voileanu,
cassar.

Mult stimate domnule Redactor! 'Mi-a venit la cunoștință că unii din Oravița me suspicionează, ba chiar voesc a ști pozitiv că eu sum autorul unor corespondențe ce sau publicat în „Telegraful Român“ datate din Oravița și referitoare la mișcămintele românilor din ținutul Oraviței. Nu pot se me provoc la numerii, în cari au apărut corespondențele din cestiune, căci nu i-am vădut dar nici cetit.

Stând lucrul astfelu vă rog respectuos în interesul adevărului și spre liniștirea celor interesați se binevoiiți a dechiara publice, dacă sum sau nu eu autorul amintitelor corespondențe.

Primiți dle redactor asigurarea deosebitei mele stime cu carea mă subscriu.

Oravița în 13/25 Aprilie 1885.

Andreiu Ghidiu,
protopop greco-oriental.*

Nr. 696 Scol.

Ca un op de mare folos pentru studiul privat se recomandă învățătorilor și preoților din archidieceasă cartea: „**Higiene Poporală, cu privire la săteanul român,**“ de Dr. G. Vuia, profesor de igienă la institutul teologic pedagogic în Arad.

Sibiu, 16 Aprilie 1885.

Consistoriul archidieceșan.

Varietăți.

* (Postal.) Înființându-se cu începere din 1 Maiu a. c. oficiu postal în comuna Oarda mureșană de jos, comitatul Albei inferioare, acesta va comunica prin mijlocirea careolei postale, ce comunică în toate zilele între Sibiu și Alba-Iulia.

Cercul de intinare îl compun comunele: Oarda mureșană de jos și de sus, Drimbăriu, Limba, Ciugudul mureșan, Daia română și Șeușa.

Acest nou oficiu postal este autorizat a primi și transporta tot felul de epistole și pachete, precum și averse postale cu suma de până la 200 fl.

Mersul:

Pleacă din Sibiu la 11 oare — m. a. m.
În Cristian stă 5 minute.
Sosește în Secel la 1 oară 5 m. la ameași
Pleacă din Secel „ 1 „ 35 „ „ „
În Apoldul mare stă 5 minute.
Sosește în Mercurea la 3 oare 50 m. p. m.
Pleacă din „ 4 „ — „ „ „
Sosește în S.-Sebeș „ 6 „ 15 „ „ „
Pleacă din „ 6 „ 25 „ „ „
În Oarda mureșană de jos stă 5 minute.
Sosește în Alba-Iulia la 8 oare 5 m. seara.

Îndărăt:

Pleacă din Alba-Iulia la 6 oare 30 m. dim.
În Oarda mureșană de jos stă 5 minute.
Sosește în S.-Sebeș la 8 oare 5 minute dim.
Pleacă din S.-Sebeș la 8 „ 15 „ „ „
Sosește în Mercurea la 10 „ 30 „ a. m.
Pleacă din Mercurea la 10 „ 40 „ a. m.
În Apoldul mare stă 5 minute.
Sosește în Secel la 12 oare 55 minute la am.
Pleacă din Secel la 1 „ 25 „ p. m.
În Cristian stă 5 minute.
Sosește în Sibiu la 3 oare 30 minute d. am.
Ceea ce se aduce la cunoștință publică din partea direcțiunei postelor din Sibiu.

* (Convocare.) Domni membri ai comitetului central, al reuniunii învățătorilor români gr. ort. din districtul „Sighișoarei“ și anume: Ioan Muntean, director la scoala elementară din Sighișoara, Ioan Berescu, învățătoriu în Sighișoara, Ioan Rondolean, învățătoriu primariu în Daneș Dumitru Stuchirean, învățătoriu în Bertan, Nicolae Muntean, învățătoriu în Saschiz, Emanuel Florea, învățătoriu în Criș, Dionisiu Chendi, învățătoriu și capelan în Șaroșul sășesc, Ioan Florea, învățătoriu în Hetiur, Ioan Oprea, învățătoriu în Laslea mare, Eremia Bucșa, învățătoriu în Feleag și președinții despărțemintelor tractuali, se invită prin această conform §. 18 din „statutele reuniunii“ a se prezenta la a doua ședință anuală, ținândă în dumineca din 28 Aprilie a. c. v. 2 oare după ameași în localul scoalei noastre române din Sighișoara.

Obiectele de pertractat vor fi:

1. Referata notarilor comitetului central asupra rapoartelor despărțemintelor tractuali §. 14 din „statute.“

*) Corespondențele provocate le-a scris o persoană venabilă, care vede și cetește diariul nostru, și nu domnul protopop Andreiu Ghidiu, care după cum ne spune nici ne vede nici ne citește.
Red. „Telegraf. Român.“

2. Raportul cassariului reuniunii districtuale §. 15 din „statute“.

3. Raportul bibliotecariului.

4. Staverirea temelor de pertractat în despărțemintele tractuali.

5. Pregătire de proiecte și propuneri relativ la înaintarea scopului reuniunii.

6. Comunicarea ordinului Preavenerabilului consistoriu archidieceșan ca senat scolar Nr. 4805 priutoriu la conclusele aduse de adunarea generală din anul trecut.

7. Curenții.

Sighișoara, 10 Aprilie 1885.

Președinte:

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

I. Rondolean,
actuarius.

* (Anunț.) Din partea subscrișilor cu toată onoarea se aduce la cunoștință publică prin mult prețuitul diariu „Telegraful Român“ ceea că în 16 Maiu a. c. an. am. la 8 oare se va ținea adunare în Sas-Régen în localitatea scoalei gr. cath. de acolo, pentru punerea în rând, pentru organizarea și raționarea banilor incurși la biblioteca donată de Emer. Ioan Pop Maior.

Deci dară cu toată onoarea este rugată inteligența română din ținutul Reghinului și a Gurghiuului fără osebire de confesiune spre a participa. Ca așa se putem duce în îndeplinire cele ce se țin de agendele menționatei Biblioteci.

G.-Hodacu, 26 Aprilie 1885.

Leon Lupu,
președinte.

Nicolau Petru,
cassariu.

* (Foc.) Luni după ameași s'a escat foc în edificiul templariului român G. Brassai din Oreștie. Focul s'a estins și flacările au consumat în timp scurt laboratorul întreg al templariului și mult material lucrat gata și brut. Paguba se urcă la 7—800 fl. Asigurat a fost numai material în preț de 400 fl. Au mai ars grașdurile din inmediatea vecinătate a dlui adv. Dr. Tincu. Intervențiunea grabnică și energică a pompierilor a localizat îndată focul, care amerința a lua dimensiuni înfricoșate. Focurile au fost foarte dese pe aici de un timp încoace — pagubele enorme sunt o serioasă admonițiune, pentru toți proprietarii de a și asigura edificiile ca la timp de desastre neprevăzute se poată afla o desdaunare.

* „L'Indépendance roumaine“ după cum ne spune „România“ primește din Iași următoarea telegramă, cu data de 12 Aprilie:

„Joi seara s'a ținut o întrunire pentru constituirea societății pentru sprijinul și apărarea bisericii naționale ortodoxe. Episcopul de Roman a presidat ședința. S'a dat cetire scrisorilor pastorale, prin care se aprobă societatea. Era de față Mitropolitul Moldovei și toți arhierii. Peste o sută de persoane din clasele înalte, comersanți, profesori, mari proprietari, asistau la ședință. S'a dat cetire la 150 de adesiuni trimise din toată țara.

„Misiunea societății este de a susține ideile naționale religioase prin desvoltarea instrucțiunii, prin presă și prin propagandă, înlăturându-se cu totul politica.

„Mitropolitul Iosif s'a aclamat președinte onorific. S'a ales un comitet de cinci membri cu episcopul de Roman ca președinte.“

Loterie.

Mercuri în 29, Aprilie 1885.

Sibiu: 1 87 41 61 68

Bursa de Viena și Pesta.

Din 28 Aprilie n. 1885.

Viena B.-pesta	
Renta de aur ung. de 6%	—
Renta de aur ung. de 4%	93.85 93.70
Renta de aur austriacă	105.20 105.50
Renta ung. de hârtie	89.85 89.85
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	95.50 95.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	— 121.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	— 101.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	279.75 280.50
Acțiuni de credit aus r.	281.25 281.20
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	104.70 104.—
Obligațiuni urbariale transilvane	100.25 100.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea țecimeii de vin	— 96.50
Sorți ungu ești cu premii	114.50 110.50
Sorți de regularea Tisei	117.— 117.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	861.— 850.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	144.28 144.—
Galbin	5.88 5.86
Napoleon	— 9.97 1/2 9.97
100 marce nemțești	61.75 61.65
London (pe poliță de trei luni)	126.20 126.35